

Opgaveudvalg: En katalysator for bæredygtige partnerskaber i Lyngby-Taarbæk

I Lyngby-Taarbæk har kommunalbestyrelsen nedsat et opgaveudvalg, der skal implementere kommunens bæredygtighedsstrategi. Det er i erkendelse af, at kommunen ikke alene kan skubbe den grønne omstilling videre, men at det kræver at alle tager handling. I denne artikel kan du læse om forvaltningens erfaringer med at on-boardede topledere og forberede organisation og politikere på et partnerskabssøgende samarbejde i højt tempo.

Af specialkonsulent Eva Christensen, Lyngby-Taarbæk Kommune

I Lyngby-Taarbæk har politikerne nedsat et §17, stk. 4 opgaveudvalg, der skal sætte skub i at implementere kommunens bæredygtighedsstrategi. Opgaveudvalget skal være en katalysator for grønne partnerskaber, rådgive ift. kommunalbestyrelsens politikudvikling om bæredygtighed og danne ramme for, at aktører fra forskellige sektorer i fællesskab får greb om kommunens bæredygtige fokusområder indenfor CO₂, energi & transport, natur & biodiversitet samt ansvarligt forbrug.

Opgaveudvalg med implementeringskraft

Mens mange kommuner vægter en bred borgerrepræsentation i opgaveudvalg, er det i Lyngby-Taarbæk topledere fra Science City Lyngby (Vidensbypartnerskabet), der er inviteret ind i samarbejdet.

Udover fem kommunalbestyrelsespolitikere, deltager direktører fra Microsoft, COWI, DEAS, Danske Shoppingcentre (Lyngby Storcenter), DTU samt Lyngby-Taarbæk Forsyning og Boligforeningernes samarbejdsudvalg.

Det potente opgaveudvalg er en forlængelse af Science City Lyngbys netværk mellem kommune, virksomheder og vidensinstitutioner. Opgaveudvalget tilføjer derudover et fjerde ben, i form af kommunens civilsam-

fundsmålgrupper, og er et rådgivende lag ind i kommunens politikudvikling.

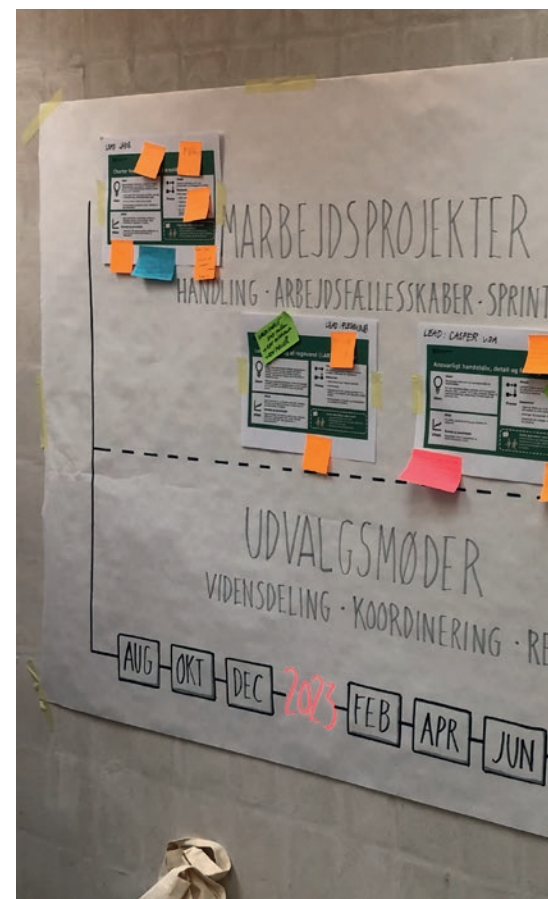
Idékatalog og bæredygtige forløb
Arbejdet i opgaveudvalget er lagt tilrette med fokus på at holde højt tempo og tage fat på det, der kan lade sig gøre først. Over de to første møder har medlemmerne kortlagt hvad de vil samarbejde om, med udgangspunkt i motivation og samarbejdslyst.

Dernæst har de udpeget, hvor ressourcerne ligger og hvor medlemsorganisationernes viden og handlekraft kan komme ind i fælles løsninger. Første resultat er et idékatalog, hvor samarbejdsønsker er brudt op i forløb, som de udvalgsmedlemmer, der har energien, kan tage "lead" på. De første seks forløb – om ansvarligt handelsliv, grønne transportvaner, byggeri/renovering, spildevand, biodiversitet og living lab – løber over efteråret, hvor udvalget også rådgiver ind i kommunens plan for biodiversitet.

Lyngby-Taarbæk Kommune som grønt Sustainability Lab

På sigt er tanken, at Lyngby-Taarbæk skal blive et grønt living-lab for bæredygtige løsninger. Opgaveudvalget skal bl.a. sikre, at læring og data deles systematisk, så der opbygges en vidensbank, når medlemsorganisationerne tester de grønne løsninger.

Første skridt er, at Science City Lyngby til efteråret åbner et "Sustainability Lab" på Lyngby Hovedgade, der på sigt kan blive en samlende platform for bæredygtige iværksættere, netværk og borgere.

Et stort skridt væk fra "forvaltningskommunikation"

Forvaltningen har lagt tid og kompetencer i at on-board politikerne, og eksterne medlemmer, afstemme forventninger med Kommunalbestyrelsen og at få udvalgsarbejdet godt i gang.

Understøttelsen af udvalget er grebet an som en slags systeminnovation, med små processer der har guidet alle ind i nye roller og som medfører nye relationer og flow af ressourcer.

For at gøre det bæredygtige samarbejde håndgribeligt, har forvaltningen også taget et stort skridt væk fra den almindelige "forvaltningskommunikation". Dagsordenslogik og sagsfremstillinger er lagt på hylden, og i stedet er der brugt tid på at facilitere, visualisere og lave små fremtidsfortællinger som "prototyper" på muligt samarbejde. Det har vækket samarbejdslyst til live og holdt tempo og motivation oppe i opstarten af udvalgsarbejdet.

Vidensby med partnerskabskultur

Opgaveudvalget bygger på en allerede stærk partnerskabskultur i kommunen, i kraft af Science City Lyngby (Vidensbypartnerskabet) som kommunen gik ind i i 2012 sammen med DTU og virksomheder fra kommunen. Siden da har Science City Lyngby været en stærk driver for samarbejder der styrker Lyngby-Taarbæk som videns- og universitetsby. Science City Lyngby har i dag over 80 medlemmer.

science
city
lyngby

Rovidis consent ped quid et ommoluptae voluptius.
Tem eliquaspis dis expel et labo. Itaque magnam
quia andaeperi dolum voluptaquis respientur, enis sim

Eksempel på samarbejdsprojekt

✓ **Charter for biodiversitet i arealplejen:** Opgaveudvalgets medlemsorganisationer drifter samlet set rigtig mange m² i kommunen. Derfor laver kommunen sammen med forsyning, DEAS, DTU og boligforeningernes samarbejdsudvalg et charter for biodiversitet i arealdrift.

Charteret skal få alle med i et fælles commitment omkring biodiversitet i driften. Charteret skal også sikre fokus på forbindelser mellem matrikler og arealer, spredningskorridorer, artssammenhænge og diversitetsfremme over tid.

Hybrid samarbejdsmodel

✓ **§17, stk. 4 opgaveudvalg** er en af de samarbejdsmodeller, Styrelsesloven giver mulighed for, når kommunen ønsker at sætte en særlig kreds af aktører rundt om bordet og løse en afgrænset opgave.

✓ **Opgaveudvalget er en forlængelse af Science City Lyngbys netværk** med kommune, virksomheder og vidensinstitutioner. Opgaveudvalget tilføjer et rådgivende lag ift kommunens politikudvikling og et fjerde ben i kraft af kommunens civilsamfundsmålgrupper.

✓ **Over halvdelen af landets kommuner** har eller har haft §17, stk. 4 opgaveudvalg. I Lyngby-Taarbæk har det tidligere opgaveudvalg udarbejdet kommunens bæredygtighedsstrategi.

Forvaltningens erfaringer

Den politiske rolle

- ✓ **Politikernes rolle** Det kræver en stor indsats af politikerne at bygge bro til det politiske arbejde i fagudvalg og kommunalbestyrelse. Forvaltningen satte fokus på politikernes rolle, bl.a. med modeller af den partipolitiske rolle (med et partipolitisk ansvar overfor egen gruppe) overfor den samarbejdende politikerrolle (med et fælles ansvar som Kommunalbestyrelsens ansigt ind i samarbejdet).
- ✓ **Brobygning frem for mandat** Et vilkår som opgaveudvalgspolitik er, at man ikke har et beslutningsmandat med sig ind i samarbejdet, ligesom opgaveudvalget heller ikke har beslutningskompetence. Politikerens opgave er derfor at bygge bro til den øvrige politikudvikling gennem deltagelse i fagudvalg og øvrig politisk samtale. Denne rolleforventning italesatte forvaltningen meget tydeligt både før og efter at det samlede udvalg trådte sammen.
- ✓ **Kommissorium sætter rammen** Forvaltning og politikerne har grundigt afstemt forventninger og rammer i et kommissorium: Hvad er udvalgets mandat og opgave? Hvordan koordineres med Teknikudvalg og Kommunalbestyrelse? Og hvor meget spillerum er der for de eksterne medlemmers samarbejdsønsker?
- ✓ **Klar linje for udvalgets sammensætning** Det var en fordel, at man fra politisk side tog klart stilling og stod på mål for, at udvalget skulle sammensættes af vidensbymedlemmer – at kriteriet ikke var en bred repræsentation af borgere.
- ✓ **Trinvis opstart** Inden de eksterne medlemmer trådte ind i udvalget, brugte de politiske medlemmer tid på at få talt med hinanden og forvaltningen om retning og form på udvalgsarbejdet. Forvaltningen hjalp med oplæg om roller og erfaringer fra andre kommuner.

Eksterne medlemmers roller

- ✓ **Forstå målgruppen** Som grundlag for on-boarding og opstart, fik forvaltningen en karakteristik af de nye samarbejdspartner fra Science City Lyngbys direktør: Hvordan ønsker medlemmerne at arbejde? Hvor lange møder vil de prioritere? Hvad vil motivere dem? Tempo, konkret værdi for virksomheden og klar kommunikation blev udpeget som væsentlige motivationsfaktorer, som on-boardingprocessen derefter kunne bygges op om.
- ✓ **Velkomstpakke** En velkomstpakke med brev fra borgmesteren og relevant materiale fra forvaltningens bæredygtighedsarbejde var en god måde at byde de nye medlemmer velkommen på.

Forvaltningens rolle

- ✓ **Styrket samarbejde i forvaltningen** Forvaltningen har organiseret et ekstraordinært tæt samarbejde på tværs af fagcentre for at kunne gribe de samarbejdsidéer, der opstår i udvalget. Samarbejdet har samtidig vægt på at kompetenceudvikle, så alle lærer at procesunderstøtte samarbejder som supplement til myndighedsrollen.
- ✓ **Tillid og samarbejdskultur** Fra start af har forvaltningen lagt helt åbent ud, at man (som forvaltning) ikke vidste præcis, hvordan man skulle gribe opgaveudvalget an. Den tillid har smittet af på politikerne og udvalgsmedlemmer, som har budt ind på en åben tilgang, hvor man prøver sig frem i fællesskab.
- ✓ **Evaluering og læring** Forvaltningen har lært meget af én gang tidligere at have haft et opgaveudvalg i huset. Læringen er fastholdt i en evaluering, og har givet stor værdi til processen, fordi forvaltningen fra start af har kunnet forudse mange udfordringer og navigere i dem.

Proces

- ✓ **Fra udvalgskoordinator til procesfacilitator** Forvaltningen faciliterer udvalgets dialogprocesser for at holde tempo og for understøtte en konstruktiv samarbejdskultur. Den traditionelle udvalgskoordinator er udskiftet med to politiske procesfacilitatorer.
- ✓ **Håndgribelig kommunikation** I stedet for abstrakte temaer (fx "et partnerskab om biodiversitet") udfordrede medarbejderne hinanden på at få temaer til at så skarpt som små "fremtidsfortællinger". De små "prototyper" på en mulig fremtid vækkede samarbejdslyst i udvalget og var gode redskaber i opstarten af udvalgsarbejdet.
- ✓ **Understøttede sprintforløb** For at holde tempo og retning på arbejdsgrupper, understøtter forvaltningen med guides, rollebeskrivelser og planlægningsmateriale.
- ✓ **Temperaturmålinger** Alle møder slutter med en temperaturmåling. Det bærende kriterium er om alle oplever, at de har brugt tiden godt.

Læs mere

Opgaveudvalg for bæredygtighed

baeredygtighed.ltk.dk/
opgaveudvalg-baeredygtighed

Lyngby-Taarbæk kommunes bæredygtighedsstrategi

baeredygtighed.ltk.dk/
baeredygtighedsstrategien

Science City Lyngby (Vidensbyen)

vidensby.dk